

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **JUDr. M. T.**, bývajúceho v B., proti žalovanému **M. Z. SR, o zaplatenie 52 726,18 € (1 588 429 Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 24 C 34/07, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 16. decembra 2009 sp. zn. 7 Co 284/2009 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo 16. decembra 2009 sp. zn. 7 Co 284/2009 a uznesenie Okresného súdu Bratislava III z 26. augusta 2009 č.k. 24 C 34/07-86 vo výroku, ktorým konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku bolo zastavané **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súdu Bratislava III na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava III uznesením z 26. augusta 2009 č.k. 24 C 34/07-86 rozhodol o pokračovaní v konaní dňom 26. augusta 2009, ktoré bolo prerušené uznesením z 25. októbra 2007 č.k. 24 C 34/07-54 a zároveň konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku (z návrhu) zastavil. Pri rozhodovaní vychádzal z ustanovenia § 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a zo skutočnosti, že žalobca napriek výzve súdu a poučeniu o následkoch nezaplatenia súdneho poplatku svoju poplatkovú povinnosť nesplnil.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave uznesením zo 16. decembra 2009 sp. zn. 7 Co 284/2009 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Takto rozhodol, keď zhodne s názorom súdu prvého stupňa dospel k názoru o nesplnení poplatkovej povinnosti žalobcu vyplývajúcej mu z ustanovenia § 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. s následkami zastavenia konania.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Žiadal, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa jeho názoru v konaní došlo postupom súdu k odňatiu možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.), keď konanie bolo zastavené pre nezaplatenie súdneho poplatku, bez toho, aby bolo rozhodnuté o jeho žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu nepovažoval toto za dôvodne podané.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Dovolaním napadnuté uznesenie nevykazuje znaky žiadneho z týchto rozhodnutí, prípustnosť dovolania preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.), dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj

rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Existenciu väd konania uvedených v ustanovení § 237 O.s.p. dovolateľ tvrdil, a to konkrétne vadu uvedenú pod písm. f/.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádzala, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie odvolacieho súdu o potvrdení uznesenia súdu prvého stupňa o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, bez toho, aby sa súd pred vydaním takéhoto rozhodnutia zaoberal žiadosťou účastníka konania o oslobodení od súdnych poplatkov.

Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že žalobca podaním z 15. marca 2007 a z 5. októbra 2009 žiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov. Prípadné nejasnosti vyplývajúce z týchto podaní (t.j., či ide o žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 138 O.s.p.) bolo povinnosťou súdu odstrániť postupom podľa § 43 O.s.p. Pokiaľ sudy vyššie označené žiadosti žalobcu ponechali bez povšimnutia (po prípadnom odstránení väd) a nebolo rozhodnuté o žiadosti o oslobodenie od súdneho poplatku, nemohol byť žalobca vyzvaný, aby súdny poplatok v stanovenej lehote zaplatil a nebolo možné vydať ani uznesenie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku.

Pokiaľ súd prvého stupňa za danej situácie konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavil a krajský súd takéto rozhodnutie potvrdil, svojimi nesprávnymi rozhodnutiami znemožnili žalobcovi domáhať sa zákonom stanoveným spôsobom súdnej ochrany, čím mu odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

S poukazom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a taktiež súdu prvého stupňa podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 3 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. júna 2010

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková